

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2025 r.
wniosku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie
z dnia 23 czerwca 2025 r. (sygn. II Kp 923/25/S),
o przekazanie sprawy wniosku prokuratora o zezwolenie na zwolnienie z tajemnicy
notarialnej, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę wniosku prokuratora o zezwolenie na
zwolnienie z tajemnicy notarialnej, prowadzoną przez Sąd
Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie pod sygn. akt II
Kp 923/25/S, do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Sosnowcu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2025 roku, sygn. akt II Kp 923/25/S, Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, po rozpoznaniu na posiedzeniu – bez udziału stron – sprawy o przestępstwa z art. 228 § 1 k.k. i inne, w przedmiocie wniosku Prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej z dnia 13 czerwca 2025 roku (sygn. akt [...]) o zwolnienie notariusza z obowiązku zachowania tajemnicy notarialnej, postanowił zwrócić się do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, położonemu poza obszarem właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie, ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Zgodnie z art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Należy podkreślić, że przepis ten ma charakter wyjątkowy i nie podlega rozszerzającej interpretacji. Instytucja ta ma na celu zapobieganie sytuacjom, które mogłyby stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, a w konsekwencji podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że pojęcie "dobra wymiaru sprawiedliwości" obejmuje również potrzebę dbałości o autorytet sądu oraz zapewnienie jego bezstronności, nie tylko faktycznej, ale także w odbiorze społecznym. Przyjmuje się, że jeżeli stroną procesu jest m.in. sędzia, ławnik, pracownik sądu lub prokurator Prokuratury tego samego okręgu, na co dzień występujący przed danym sądem, zasadnym jest, aby ten sąd nie orzekał w sprawie. Ma to na celu nie tylko uniknięcie potencjalnych wyłączeń poszczególnych sędziów, ale przede wszystkim zachowanie wizerunku sądu jako organu niezależnego i obiektywnego.

W niniejszej sprawie, prowadzone pod sygn. akt [...] postępowanie przygotowawcze Prokuratury Krajowej dotyczy przestępstw z art. 228 § 1 k.k.. Podejrzanym w tej sprawie jest Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie, X.Y. .. Jego funkcja, jak również wieloletnie pełnienie obowiązków w krakowskim środowisku prawniczym, doprowadziły do rozbudowanych powiązań zawodowych i prywatnych z wieloma sędziami orzekającymi zarówno w Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, jak i w Sądzie Okręgowym w Krakowie (który, co istotne, sprawuje kontrolę nad decyzjami incydentalnymi, takimi jak ta). Powiązania te obejmują również innych sędziów pracujących w sądach podlegających właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie. Szczególnie istotnym elementem tych powiązań jest fakt, że jedną z osób, która zakupiła mieszkanie od podmiotu związanego z zarzucanymi czynami, a wobec której również pojawia się zarzut zakupu nieruchomości po zaniżonej cenie za pośrednictwem Prokuratora .., jest sędzia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, była Wiceprezes Sądu Okręgowego w Krakowie, a nadto sędzia delegowana do Krajowej Rady Sądownictwa – X.Y.1

Taka sytuacja, gdzie podejrzanym o tak poważne przestępstwa jest prokurator silnie osadzony w lokalnym środowisku prawniczym, z rozległymi kontaktami z sędziami, w tym z

sędzią pełniącą ważne funkcje, stwarza realne ryzyko podważenia zaufania do bezstronności postępowania. Nawet przy najwyższym profesjonalizmie i niezawisłości sędziów, obiektywny obserwator mógłby mieć uzasadnione wątpliwości co do tego, czy sprawa może być rozpoznana w sposób w pełni wolny od jakichkolwiek wpływów. Funkcja piastowana przez .. sprawia, że jego relacje ze środowiskiem sędziowskim okręgu krakowskiego – zarówno zawodowe, jak i prywatne – są na tyle bliskie, że mogą wpływać na możliwość zagwarantowania przez sąd w Krakowie pełnego zewnętrznego obiektywizmu oraz pozostałych standardów rzetelnego procesu, w rozumieniu wymogów konstytucyjnych i konwencyjnych.

Dla zapewnienia pełnej transparentności i uniknięcia jakichkolwiek zarzutów stronniczości, a tym samym dla ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości, konieczne jest przekazanie tej sprawy do rozpoznania sądowi, który nie jest tak blisko związany z osobą podejrzanego i środowiskiem objętym potencjalnym konfliktem interesów. Sąd Rejonowy w Sosnowcu, jako sąd równorzędny spoza obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie, jest odpowiednim miejscem do rozpoznania tej sprawy, zapewniając tym samym obiektywizm i zaufanie społeczne do rozstrzygnięcia.

[WB]

[a.ł]